

Informacije o organizaciji

Asocijacija PIRGOS je nevladina, neprofitna, nepolitička organizacija osnovana 1998, sa sedištem u Pirotu.

MISIJA

Asocijacija PIRGOS stimuliše direktno učešće građana na lokalnom i regionalnom nivou kroz implementiranje projekata i inicijativa u saradnji sa lokalnom zajednicom, organizacijama i institucijama. Asocijacija PIRGOS postiže svoje ciljeve kroz dijalog, treninge, distribuiranje informacija i stimulisanje održivog razvoja.

VIZIJA

Srbija kao demokratska država, sa jasnom Evropskom orijentacijom, aktivna identifikovanju i rešavanju postojećih problema i spremna da doprinese kroz poboljšanje sveukupnih uslova.

Osnovne vrednosti ASOCIJACIJE PIRGOS

- Inovativni pristup
- Profesionalizam
- Prepoznavanje od strane partnera iz Srbije i ostalih zemalja
- Posvećenost zajednici i izgradnja međusobnog poverenja
- Timski rad, posvećenost viziji organizacije i solidarnosti

Operativni ciljevi ASOCIJACIJE PIRGOS

1. Razvoj građanskog društva i programa vladavine prava
2. Program lokalnog ekonomskog razvoja
3. Aktivni omladinski program
4. Program prekogranične saradnje
5. Program Evropskih integracija

Opis projekta

Projekat „NATO za budućnost“ se implementira na teritoriji 3 grada u južnoj i istočnoj Srbiji: Piro, Vranje i Leskovac. Projekat se bavi problemom nedovoljnog razumevanja i poznavanja tematike Euro-Atlantskih Integracija, od strane građana, kao i nedovoljnim angažovanjem ključnih aktera zajednice u pitanjima koja se dovode u vezu sa ulaskom Srbije u NATO, uključujući i one aspekte koji bi nastali kao posledica potencijalnog članstva Srbije u NATO Alijansi, kao što su sveukupno poboljšanje demokratskih principa zajednice i povećanje ekonomskih perspektiva Srbije.

Održivost projekta će biti osigurana kroz dalju razmenu praktičnog iskustva, prenos dobre prakse i diseminaciju informacija o rezultatima projekta kroz različita sredstva komunikacije kao što je ovaj elektronski bilten.

Prvi Regionalni okrugli sto

Prvi Regionalni okrugli sto u Leskovcu je održan 23. juna u Kulturnom Centru Leskovca. Medijska pokrivenost ove aktivnosti je bila potpuna, kako je okrugli sto pratilo svih 5 televizija iz Leskovca, pa je samim tim to bio događaj dana. Učesnici su pokazali veliko interesovanje za teme: „Srbija i NATO Alijansa“, i „Srbija u Partnerstvu za Mir“, tako da je diskusija koja je usledila posle inicijalnih prezentacija Vladice Tošića, profesora istorije, i Jelene Petrović, doktoranta na odseku za Ratne Studije, Kraljevskog Koledža u Londonu, bila dinamična i otvorena.

Ključni govornici su angažovani kako bi diskusiji dali pozadinu. Gospodin Tošić je predstavio istorijski aspekt saradnje Srbije sa političkim i vojnim savezima počev od kraja drugog svetskog rata pa sve do 90-tih godina prethodnog veka.

Gospodin Tošić je u svom uvodnom izlaganju pomenuo uslove pod kojim je osnovana NATO Alijansa kao odgovor na moguće pretnje i blokovsku podeljenost koja je nastala 50-tih godina prethodnog veka, sa posebnim osvrtom na odnos komunizma i imperijalizma kao dve glavne društvene struje.

Dialogue · Training · Support · Information Sharing · · Stimulation of sustainable development ·

Gospođica Petrović je dopunila prethodno izlaganje važnim činjenicama o NATO-u i Partnerstvu za Mir u savremenom dobu. Gospođica Petrović istakla savremenu istoriju NATO Alijanse, kao i pojavljivanje i osnovu za ovaj program kroz detalje o funkcionisanju programa „Partnerstvo za Mir“ i ulogama koje igraju države članice u procesima donošenja odluka.

Prvi deo izlaganja gospodina Tošića i gospođice Petrović biće predstavljeni u ovom izdanju elektronskog biltena, dok će ostala tri dela uslediti u daljim izdanjima elektronskog biltena ovog projekta.

Kratka istorija odnosa između Srbije i NATO-a

“Nema večitih neprijatelja ni večitih prijatelja, već samo večitih interesa !” V.Čerčil

Odnos Srbije (Jugoslavije) prema NATO-u tokom 62. godine njegovog postojanja, može se podeliti u nekoliko faza. Prvi period karakteriše nepoverenje Beograda i Alijanse. NATO je tadašnju Jugoslaviju doživljavao kao najodanijeg saveznika Sovjetskog Saveza. Međutim, nakon Rezolucije Informbiroa iz 1948. godine, došlo je do obrta. Otpor Josipa Broza Tita i jugoslovenskih komunista Staljinu doveo je do približavanja Beograda i Alijanse. Obe strane su u bliskoj saradnji videli korist. Jugoslavija od NATO-a nije dobijala samo savremeno naoružanje već i značajnu finansijsku i tehnološku pomoć. Zauzvrat, NATO je računao da će primer jugoslovenskih komunista slediti komunisti u drugim istočnoevropskim zemljama i, što je još važnije, da bi Jugoslavija u slučaju ratnog konflikta sa Varšavskim paktom bila važna karika u južnom krilu Alijanse. Kada je Tito 1949. godine zatražio da Zapad podrži kandidaturu Jugoslavije za nestalnog člana Saveta bezbednosti UN i time pojača njen međunarodni položaj pred sovjetskim pritiskom, SAD su to spremno prihvatile i Jugoslavija je prvi put izabrana u ovo telo. Američki Kongres je decembra 1950. godine usvojio Zakon o hitnoj pomoći Jugoslaviji, a Tito je, mesec dana kasnije, i zvanično zatražio vojnu pomoć Zapada. Načelnik Generalštaba JNA Koča Popović tajno posetio Pentagon, a rezultat je bio Pakt o vojnoj pomoći, koji je potpisan oktobra 1951. godine u Beogradu. Jugoslavija je uključena u američki Zakon o uzajamnoj pomoći prema kome su SAD, Britanija i Francuska počele da šalju oružje Jugoslaviji.

u **Pirotu, 2011**
Prof. **Vladica Tošić**

Partnerstvo za Mir i Srbija

Program Partnerstvo za mir, kreiran 1994. godine, kao program saradnje između NATO i evropskih država bivšeg istocnog bloka, postao je interesantan za Saveznu Republiku Jugoslaviju (SRJ) posle petooktobarskih promena 2000. godine.

Otpor javnosti prema saradnji sa Alijansom tako kratko posle direktnog sukoba 1999. godine uzrokovao je da se ovaj interes kristalise u jasan spoljnopolitički cilj tek nakon tri godine premda je saradnja na terenu između oruzanih snaga SRJ i KFOR-a sve vreme bila kvalitetna.

Inicijativa SRJ za članstvo u PzM naisla je na odobravanje Alijanse ali ne i automatski prijem. Pred Jugoslaviju su postavljeni uslovi i tek njihovim ispunjavanjem mogla se nadati da će biti pozvana da se pridruzi ovom programu. Uslovi su podrazumevali: demokratsku reformu oruzanih snaga (pre svega, uspostavljanje demokratske civilne kontrole nad njima), postovanje preuzetih međunarodnih obaveza Dejtonskog sporazuma, pružanje podrške naporima međunarodne zajednice na Kosovu i Metohiji i punu saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom za zlocine protiv čovečnosti pocinjene tokom sukoba na tlu bivše SFRJ ali i povlacenje tuzbe koju je SRJ podnela Međunarodnom sudu pravde protiv deset članica Alijanse za nelegalno koriscenje sile 1999. godine.

Neki od ovih uslova bili su ispunjeni relativno brzo. Uspostavljanje demokratske civilne kontrole nad oruzanim snagama, personalne promene u vojnom vrhu, podrška međunarodnoj zajednici na KIM, postovanje Kumanovskog vojno-tehnickog sporazuma kao i puna primena Dejtonskog mirovnog sporazuma bili su među prvim ispunjenim uslovima. Najveći problem za Srbiju predstavljalo je ispunjavanje preostala dva uslova: povlacenje tuzbe i ostvarivanje pune saradnje sa Haskim tribunalom koja je za NATO znacila - hapsenje i ekstradiciju Ratka Mladica i Radovana Karadzica.

Uslov u vezi sa tuzbom skinut je sa spiska u decembru 2004. godine kada se Međunarodni sud pravde proglasio nenadleznim i pored odbijanja SRJ da je povuce, dok je uslov ostvarivanja pune saradnje sa Tribunalom ostao neispunjen čak i onda kada je Srbiji (sada kao nezavisnoj državi) upućen poziv da se pridruzi Partnerstvu za mir na Samitu NATO u Rigi krajem 2006. godine.

23. jun, 2011.

doktorant, Jelena Petrovic
Odeljenje za Ratne Studije
Kraljevski Koledž u Londonu